

(Əvvəli ötən sayımızda)

Digər istiqamətlərdə olduğu kimi, Füzulinin azad edilməsi uğrunda gedən döyüslərə də qorxu, əngəl, manea nədir bilmədən daim irəli atılan Elşən bu dəfə nəse çətinlik hiss edirdi elə bil. Bütün gücünü sərf edən Elşən düşmənlərə böyük zərbə vuranda daha da yenidən güc alırmış kimi olurdu. Elə bil, fələk adlı bir məfhumu indi hiss edirdi O. Çünkü, bu döyüsdə özünü neçə dəfə təhlükələrdən xilas etmişdi, döyüşlərini davam etdirməsi üçün yaralanmasına imkan verməmişdi. Düşmənlər Elşənin çevik olduğunu bir daha görürdülər, ermənilər üçün Elşən önəmlı əsgərlərdən biri, onların yuxu kabusu kimi idi. Ona görə də onlar məqsədli olaraq imkan düşəndə daha çox Elşəni və onun dostlarını hədəfə alırdılar.

Bir yerde deyib gülüyü döyüş yoldaşlarının ağır döyüşlər zamanı cansız bədənini görürdü Elşən. O zaman bilirdi ki, fələk var. Zalim fələk var. Elşənin ürəyinə dammışdı ki, ya ağır yaralanacaq, ya da Şəhidlik Zirvəsinin fatehlərindən biri olacaq.

Onun ürəyinə necə dammışdı elə də oldu... Füzulietrafındakı döyüşlər zamanı Elşən çox ağır yaralandı. Zərbə bir anda onu döyüsdən ayırdı. Heç nə hiss etmiridi O. Qanı gözünün üstündən axdıqından o, dünya işığını qan rəngində görürdü. Bir anda bədənini qan qırımızı ələ keçirmişdi elə bil. Döyüş yoldaşları onun qırımızya boyanmış bədənini gördülər və qışqırıldılar: - Elşən! Elşən! Hər tərəfin qan içindədir!

- Ay Allah, nə edə bilərik? Döyüşün ən ağır getdiyi yerdə...

- Sən aramızdan ayrılası oğlan deyilsən, Elşən... Sənən sərrast atəşlərinə erməni əsgərləri cəhənnəmə vasil olur. Dirlil, Elşən, yenidən diril, düşmən başına od ələ!

Döyüş yoldaşları üçün, Vətən üçün Elşən yaşamalı idi. Ancaq Elşən elə bil qırımızya boyanan gözü ilə onlara baxırdı və deyirdi ki, qoyun elə burada, döyüş meydanında Şəhid olum. Lakin döyüş yoldaşları onu tez ciyinlərində daşıdlılar və gizlice döyüş meydanından apardılar. Elşənin yarası çox ağır idi və O, çox qan itirmişdi. Lakin yenə də, əl çəkmək istəmirdi səngərindən, döyüş meydanından, döyüş yoldaşlarından. Danışa bilmirdi, ona görə də, var gücü ilə qışqırıldı. Onun nərəsi düşmənlərinin qulağını batırıldı. Elşəndən ayrı yemek yeməyən, ayrı su içməyən, ayrı çörək keşməyən, ayrı düşmən üzərinə şığmayandöyüş yoldaşları onu tam varlıqları ilə dərk edirdilər. Dərindən ah çəkir, qan damlalarına qarşı şəffaf göz yaşı damlalarını işə salırdılar. Səngəri lərzəyə gətirən Elşən indi tərpənə də bilmirdi. Silahını elə bil yapışdırıcı ilə əlinə yapışdırın Elşən indi əlini hiss etmirdi. Elə bil daha bu dünyada yاشamaq istəmirdi. Ona görə idi bu hayqırışları, dəli nərəsi. O, Şəhid olub cənnətə köçmek isteyirdi. Burada dünya ona dar gəldi elə bil, isteyirdi ki ruhu quşa çevrilib Vətən düşməndən azad edilmiş torpaqlarının səmasında cövlən edib azad pərvazlansın...

Ailəsi ondan yaxşı xəbərlər gözləyərən, sevinə-sevinə bir o yana-bır bu yana gəzərkən bir telefon zəngi onları həyatdan ayırdı elə bil.

- Alo, kimdir danışan? - Ana böyük ümidi bir səs gözlədi.

- Hərbi tibb qulluqçusuyam... Siz çavuş Elşən Quluzadənin anasısınız?

- Hə, həkim, nə olub ki? - Ana həyəcanlandı.

- Sizə bu xəbəri vermək istəməzdim, ancaq... Buna məcburam.

- Nə olar, həkim, xahiş edirəm, deyin... Elşənim nə olub? Oğluma nə olub? - Ana son ümidi dolusunurdu.

- Bu gün bir neçə saat əvvəl Füzuli istiqamətində gedən döyüslərdə döyüş tapşırığını yerinə yetirəkən çavuş Elşən Quluzadə ağır yaralanıb. Onu xəstəxana-

ya yerləşdirmişik. İlkin baxışda görünür ki, vəziyyəti çox ağırdır. Həddindən artıq qan itirib və danişa da bilmir. Tez gəlməyinizi xahiş edirik. - Anadan səs gəlmədi. - Alo... Xanım, məni eşidirsiniz? Alo...

Ana danişmadı. Hərbi həkim narahat olsa da dəstəyi asmağa məcbur oldu.

Ana sükütunu davam etdirirdi, elə bil nitqi tutulmuşdu. Həyat yoldaşı onun bu halından narahat oldu və tez ayağa qalxaraq həddindən artıq həyəcanla, az qalmış ümidi ondan soruşdu: - Oğlumuza nə olub, xanım? Hərbi həkim nə dedi? Nə olar, tez de, xanım... Nə olub oğlumuza?

Ana bir anlıq həyat yoldaşının üzünə baxdı. İllər ərzində saşlarını süpürgə edərək birgə böyüdükləri bir ərənin indi hərəkətsiz qalmış hali gözünün önündə ganlandı. Bu ağrı-aciya döze bilmədi və yaniqli haray çekib birdən yərə yiğildi. Həyat yoldaşı xanımı tez tutdu.

- Xanım, xanım! Uşaqlar, ananız huşunu itirdi... Tez kömək edin... Cəld olun... Su gətirin...

Ananı tez yatağa uzandırdılar. Onun dilindən bir söz eşidə bilməyən ata son qalmış ümidi tükənmış halda həyəcanla son ümidi gözlədiyti Allahına dualar etdi ki, Elşəninə kömək olsun.

Bir az vaxt keçmiş gözlənilməz xəbərdən huşunu itirmişənə özünə gəldi və ata onda bildi ki, Elşən ölüməcə yara alıb. Oğlunun vəziyyətini öyrənmək üçün onlar tez xəstəxanaya getdilər.

Onlar xəstəxanaya gedən gündən "100 gün" dəstəni başlamış oldu...

ayılsın, sağalıb ayağa qalxsın. Ancaq günler keçir, ümidi tükəndikcə, tükənirdi.

Artıq Elşənin bu vəziyyətdə olmasından 1 ay keçmişdi... Ailənin ümidi demək olar ki, azalırdı. Həkim demişdi ki, bir neçə gün keçsə, Elşənin ayağa qalxması möcüzə ola bilər. Dualar çıxaldıqca çıxalırdı, ancaq Elşənin vəziyyəti də gün getdikcə ağırlaşırırdı. Xəstəxanadakılar ailə ilə danişir, söhbətlər edir, bacardıqca onları ovundurmağa çalışır, döndənə deyirdilər ki, qəti ümid kəsmək olmaz. Ancaq deməsi asan idi axı... Elşənin nə çəkdikləri bilinmirdi.

8 Noyabrda Azərbaycan Ordusu Şuşamızı azad etdi! Həmin gün böyük Zəfərimizin Günü oldu! Bu gözəl xəbəri Elşənin ailəsi də eşitmışdı. Onlar da ilk dəfə idi ki, uzun vaxtdan sonra sevinirdilər.

Ananın ümidi artmışdı. O, min bir ümidi də Elşənin olduğu otağa doğru addımlamışdı. Həkim ananın hərəkətlərindən şübhələndi.

- Xanım, Zəfər Günüüz mübarək... Elşən ayağa qalxan gün bizim növbəti zəfərimiz olacaq, bayramımız olacaq...

- Həkim, bəlkə... Bir dəfə Elşənin otağına daxil olum, hə? Bəlkə, səsimi eşidə bildi, komadan ayıldı, ana sasi di də...

- Nə bilim, xəstələrimin ailəsi bu qaydada yoxlamayıb, daha doğrusu belə ağır komada olan xəstəm olmayıb. Ancaq yoxlaşanız, pis olmazdı, məncə də. - Həkim də ümidi dəndi və icazə verdi.

Ana həyəcanlanaraq otağın qapısını açdı və içəriyə daxil oldu. Oğlu hərəkət-

- Sakitləşin, xanım, sakitləşin! Müəllim, xanımı otaqdan aparın.

Huşunu bir de itirmək üzrə olan Ana-nı otaqdan çıxardılar... Ana Zəfər Günündə bir möcüzə istəyərən, bir daha məğlub oldu feləyə... Fələk onu bir daha aldatdı, vədina əməl etmədi... Ana indi hətta, elə bilirdi ki, oğlu daha yaşamış, Elşənin canı, ruhu onları atıb, şəhid olmuş döyüş yoldaşlarının yanına gedib...

Ailə o gün çoxdan arzuladığı Zəfər sevincini istədiyi, arzuladığı kimi yaşaya bilmədi... O anda Elşən də Allahın dərgahına ruhunu hazır edirdi. Yenə də acı çəkməkdə idi. Ancaq bu acını Şəhadət şərbəti ilə şirinləşdirəcəkdi, onunla əvəz edəcəkdi O... Bunu komadakı ilk gündən bilirdi... Hərəkətsiz qalan canı, bədənindəki ruhu ile hiss edirdi...

Şuşada şəhid olan Daxili Qoşunların əsgərləri, digər şəhidlərin ruhları artıq Elşənle danişir, bayramlaşdırırlar. Onu səbrsizlikle gözlədiklərini bildirirdilər...

Çavuş Elşən Quluzadə Ali Baş Komandan tərəfindən "Cəsur döyüşçü" və "Şuşanın azad olunmasına görə" medalı ilə təltif olunanda da komada idi... Ailəsi bu sevinci də Elşənsiz yaşaya bilmədi. Fələk elə bil bu ailəyə qəzəblənmişdi... Bu ailəni oyuncunun qurbanı etmək istəyirdi... Buna nail də oldu...

21 yanvar 2021-ci ildə Elşənin ruhu bildi ki, artıq gün o gündür... Şəhid döyüşü dostları onu azad etdikləri torpaqların səmasının ənginliklərində həsrətə gözleyirdilər... Elşən özü də bunu isteyirdi... Anasının kədərini qürurla yan-yanaşı

1000 ilə bərabər 100 gün

və ya ikinci "Qəhrəmana elegiya" - Şəhid çavuş Elşən Quluzadənin əziz xatirəsinə

Valideynlər hövlənk halda xəstəxana-çaṭanda gördüler ki, Elşən hərəkətsiz halda uzandırılıb. Onun uzandığı otağa getmək istədilər, lakin həkimlər;

- Olmazxanım, oraya girməyin.
- Onda bir söz deyin, həkim, oğlumun vəziyyəti necədir?

- Gec golmisiniz, xanım. Gərək bir az tez gələydi. Həç olmasa bilərdiniz ki, gözü görür, az da olsa, dərk edir. İndi Elşən çox ağır komadadır. Bu qədər ağır travma almasa idi, bəlkə, komaya düşməzdi. Onda sağlaması, yenidən döyüşə qatılması ya da qayıtmayıb evə buraxılması sual altında qalmazdı. İndi sadəcə, dua etmək lazımdır, xanım. Dua etmək lazımdır ki, Elşən koma vəziyyətindən çıxısn. Belə olsa bir neçə gündənsonra ayağa qalxmağı möcüzə sayılmaya bilər. Bu günlər ağır günlərdir. Dua edin, bu ağır anlar tez bitsin...

Həmin gündən sonra hər gün ata-ana, ailə üzvləri xəstəxana dəhlizlərində mürəğlədi, Elşənin komadan çıxmazı xəbəri ni eşidəcəkləri sevinci ile diksinib sevinc dəlisi kimi mürgüdən ayıldır, xəyallarının həqiqət olmadığını bildikdə isə yenidən qəm yüksəkini daşımağa məcbur qaldılar. Günün 24 saatını, aylıq olmasa da, bir anlıq mürgüleyəndə də onlar bütün vaxtlarını Allaha dua etməklə keçirirdilər. Hətta Ali Baş Komandanın Zəfər xəbərlərini yarımsəvincli bir şəkilde oxuyurdular, yəni gözlərinin biri sevinir, güllür, digəri kədərlənir, qan-yaş tökürdür. Buna məhkum idilər elə bil. Gecələr, günlər, həftələr biri-birini əvəz edirdi, ancaq Elşən hələ də komadan ayılmırı. Əzizləri isteyirdilər ki, Elşən komadan çıxısn, səhhəti yaxşılaşın, onlar birlikdə hər iki gözləri ilə Zəfərə sevinsinlər, Ali Baş Komandanın xəbərlərini oxusunlar, sevinclərinə sevinc qatsınlar. Xəstəxana-da müalicə olunan bir çox qazılər Elşəndən xəber tutmuşdular. Onlar da dualarını əskik etmirdilər ki, Elşən komadan

siz bir şəkildə, heç bir yerini tərətmədən sakitcə uzanırdı. O, inanırdı və inanırdı ki, Elşən komadan bu gün ayıla-caq. Bu gün ayılmasa da sabah ya da biri-ğün ayılaceq. Elə bil ürəyinə nə isə yaxşılığa doğru dammışdı, ana ürəyidir axı... Ancaq bu, hər şeyi dəyişdirə bilər.

Ana sakitcə danışdı:

- Oğlum... Canım oğlum, gözüm oğlum... Necəsən, qurban olduğum? Neçə gündür səsinin həsrətindəyik, intizarındaşıyıq... Döyüş yoldaşların bizdən xəbər gözləyirlər. Sən rahat olmalıdır ki, onlar da gücləsindən. Bilişən, sən bura gələli hər şey dəyişib. Ali Baş Komandan hər gün cəbhədən yeni xəbərlər verir ki, Qarabağda daha bir neçə kənd, ya da qəsəbə azad olunub. Elşənim, ananqurban, bu gün Ali Baş Komandan xalqa müraciət edib! Artıq Azərbaycan Zəfəri çalıb, Elşən! Azərbaycan qalibdir! Şuşanı işgal-dan azad etmişik! - Çöldən gələn maşınların sinalanın səsləri və sevinc qışqırıq səsləri yüksəldi.

- Eşidirsən, xalq zəfəri bayram edir, küçələrə axışır hamı. Elşən, qurban olum, nə olar, səsimə səs ver, nə olar oyan!.. Oyan, bu gün Zəfər Günüdür!.. - bir anlıq sükütlərə dəyərən. Ananın bayaqdan artış ümidi də bil yavaş-yavaş azalırdı. - Elşən, oyan, balam... Elşən... - Yox, ana fələklə belə danışmamışdı, Elşən ayılmalı idı axı... - Elşən, oğlum!.. - Elşən əvələklikə hərəkətsiz idi. Ana ümidi dəha da itirməyə başlayırdı, elə bil ümid çırığının sölələri get-gedə dəha da sozalırdı. İndicə keçəcək kimi... Elə bil qarşısında oğlunun cansız bədənini görürdü. Dözə bilməyən ana hönkürüb dəlicəsinə ağladı.

- Elşən! Oğlum! Açı gözlerini! Gözlerini aç, oğlum! Ananı ağlar qoyma! Oğlum, hamının sevindiyi gündə bizi gözüya qoyma, oğlum!..

Vəziyyəti görən həkim pis olsa da is-tər-istəməz otağa daxil oldu.

etmək isteyirdi Elşən... Onu da bilirdi ki, burada hərəkətsiz qalmaq ona heç nə gətirməyəcək... Ona ancaq dərd getirəcək... Ancaq Şəhidlik ona elegiyali da olsa bir Qəhrəmanlıq Dastanı yazdıracaq...

Çavuş Elşən Quluzadənin ruhu 21 yanvar 2021-ci ildə komada qalmasının 100-cü günündə müalicə aldığı xəstəxanada bədənindən ayrıldı və şəhid dostlarının ruhuna qovuşdu...

Elşən Quluzadə doğuldugu Füzuli rəyonunda dəfn edildi. Acişar sonuncu dəfə zirvəyə qalxdı. Sonra isə azaldı və qürrurla əvəz olundu. Artıq ailə bu 100 gün dəstanını həm qururla, həm də kədərlə oxuyacaqdı...

Çavuş Elşən Quluzadənin dəstəni kədərli olsa da həm də qururlu bir dəstəndir... Bu dəstanın sonu hər Vətən mühərbi dəstənləri kimi Şəhadətə sona yetir. Qürurumuzsan, Vüqarımızsan, Şəhidim!

Allah Bütün Şəhidlərimizə Rəhmət Etsin! Amin!

28.01.2021

